

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΜΦΥΛΙΟΥΣ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥΣ

ΕΝΑ ΚΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΜΙΑΟΥΛΗ

Μία συνταγματική σελίδα της Καποδιστριακής Ιστορίας. Η Ύδρα επαναστατικό κέντρο. Ο Ανδρέας Μιαούλης καταλαμβάνει τον Ναύσταθμο του Πέρου. Ο Καποδιστριας ζητεί τον δαυατό του! Ο Ρωσικός Στόλος αντιμέτωπος του Έλληνικού. Μάχη στο στενό του Πέρου. Βάζω φωτιά και τα καλά!... Πώς έπραγματοποίησε την τρομερή απειλή του. Και ο θλιβερός επίλογος.

Στην Καποδιστριακή Ιστορία υπάρχει και μία δραματική σελίδα, άγνωστη ίσως στον πολλόν κόσμο ή όποια όμως φανερώνει σε ποιο βαθμό είχαν φθάσει τα πολιτικά πάθη μέσα στις φλογερές ψυχές των ανθρώπων του Αγώνος.

Εναντίον του Κυβερνήτη είχε σχηματισθεί ένα μιάς άρχης αντιπολίτευση, η όποια με την χροιά ή και φαναρή έποστήριξε των έξωτων διπλωματών, γιγαντωνότανε σε βαθμό επικίνδυνον. Μέσα στο Παρίσι είχε ιδρυθεί «Επαναστατικός Σύνδεσμος» (1831) με το σκοπό να διαθή τον Καποδιστρια από την Ελλάδα. Οι έν Ναυπλίω αντιπρόσωποι Γαλλίας και Άγγλιας σκανδαλωδώς ίδέχοντο σε άντροσαι κ' έναθάρωναν τους δεσποστράφους εναντίον του Κυβερνήτη.

Κατά το 1831 σημάθθηκε η σημαία της άνευροσίας του Λιμάνη της Μάνης από την οικογένεια των Μαυρομικηλαίων και τους όπαδούς της. Άμέσως ή Κυβέρνηση έστειλε εναντίον τους πολεμικά πλοία όμοια όλοοούθησαν Άνγλοαλλικά πλοία, με τη διαταγή να προστατεύσουν τους επαναστάτες! Στη σειρά σήμασαν όπλα εναντίον του «προδοτή Καρκυραίου» όπως όνόμαζαν τον άναμορφωτή του Έθνος — ό Κερατάσος, ό Θεοδωράκης Γρίβας και όλοι άρχηγοί. Μαζί μ' αυτούς ήταν και ό άτακτο της Τροϊζήνος.

Άλλά όα' αυτά τα επαναστατικά κινήματα άπέτνηαν, γιατί ό λαός πού έψωτος τάει και ήσυχια, όχι μόνο δεν τους έβλάδιον, αλλά και τους εναντιώθηκε κ' έτσι ό άνάργος έγκατέλειψαν τους άρχηγούς τους και σκόρπισαν.

Τότε ή άντιπολίτευσις άπεφάσισε να στήσει την έδρα της σε ένα νησί και διάλεξε την Ύδρα, όπου όλοι εχθρόν οι κάτοικοι ήταν άντικαποδιστριακοί, και μαζί τους ό ένδοξος, ναύαρχος Άνδρέας Μιαούλης. Εκεί κατέφυγε και ό πολύς Α. Πολυταΐδης, ό όποιος με την έφημερίδα του «Απόλλων» έβριζε χυδαία τον Κυβερνήτη: τον όνόμαζε ύφαινο, ποσοσφραδα και καλοτίσε το λού να επαναστατήση εναντίον του. Και ό Καποδιστριας έγραψε στον πριγκίπα Σ. ΰσιο, στο Παρίσι: «...Επί τοσ παρόντος έχομαι ήμυόλιον πόλεμον διά τοσ καλήμου» άλλαοιμον όμως άν κατανήση όσοι εις πειροβόλιον!»

Τά γεγονότα πρόηρα έξικαιολόγησαν τους άόβους του. Στην Ύδρα έρχομντίτησε μία έπαρμηλής Συναγματική Έπιτροπή άποτελομνηνη από τους: Κουντουριώτη, Μιαούλη Βουδούρη, Τσιμπίτη, Βουλόρη, Κρητή και Οικονόμου, οι όποιοι άνέλεβαν τη διοίκηση του νησιού και διεκόμωσαν άρτίσως κάθε σχέσι με τη νόμιμη Κυβέρνηση του Ναυπλίου. Γρήγορα με παράδειγμα της Ύδρας το έμυμήθησαν και άλλα νησιά του Αιγαίου. Το σκληρότερο όμως χτύπημα εναντίον του Κυβερνήτη ήταν ή Επανάστασι της Σέρφου, πού ήτανε το ποσώ έμμοροκό λιμάνι και πού τα τελευταία του άποτελοσαν τους κυριότερους οικονομικούς πόρους του Κράτους.

Τότε πιά ό Καποδιστριας άναγκάστηκε ν' άφήση τη μεμνοπαθή στάσι του και να ένεργήση με άπιστοήτητα. Το σπουδαίο ήταν να δοθή ένα δυνατό και άποτελεσματικό χτύπημα στην Επανάστασι. Ο Ρώσος πρεσβύτερος Ρούκιν ήπαυτοίσε «είτονα και γενναία μέτρα». Έσμβούλευε τον Καποδιστρια ενά συντομία την κεφαλή του επαναστατικού θράναοιου. Στο Ναύσταθμο του Πόρου άρχισε τότε μυστικά δραστηριότητα κίνησι. Ο Έλληνικός Στόλος έπαινε κάρθωνα και πυρομαχικά κ' έτοιμαζότανε να πλεύσει στη Σέρφο για να τιμωρήση τους επαναστάτες.

Ηταν ήμέρας έθνηκής άγνιας. Η Συναγματική Έπιτροπή της Ύδρας συνήλεθε έκτάκτως κ' έλαβε μία τολμηρή άπόφασι: Άνέθεσε στο Ναύαρχο Άνδρέα Μιαούλη να μεταώχη με γοργό πρεσικόπημα τα σχέδια του Κυβερνήτη: Νό πάη στον Πόρο και με 200 όπλαφόρους να καταλάβη τον Έλληνικό Στόλο, τα συνεργεία του Ναυπιαθών και τα δημόσια καταστήματα.

Τη νύχτα της 14ης Ιουλίου 1831 ό Μιαούλης με 50 Ύδραίους, με το σημαίοφόρο του Α. Κρητή και τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο ώ; πολιτικό σύμβουλο, έπήγε στο Πόρο συνεννοήθηκε με τους ντόλιους και περασμένα μεσάνυχτα ένεήργησε τον αφενδιόμο: Κατέλαβε το Ναύσταθμο και το Στόλο και ύψωσε τη σημαία του στη φρεγάτα «Ελλάδα».

Την έποχή έκείνη ό στόλος πού βρισκότανε στον Πόρο άποτε-

λούσε το μεγαλύτερο μέρος της ναυτικής δυνάμεις της Ελλάδος. Άπλοδή, πλην της φρεγάτας πού άναστράμει (και πού το πνευροβλικό της ήταν 64 κανόνιο), έπήγε ή κορβέτα «Σπένται», δύο άλλα μικρότερα άτομοκίνητα, ό «Άστιγ» και ή «Καλοήρις», πολλά πυρομαχικά και μαρικά άλλα μικρότερα πλείτε, άγνωστέλιμνα κοντά να ένα με ν' άλλο.

Ο Μιαούλης διάταξε να έξοπλισθών όλα τα πολεμικά πλοία για να τά στήση στην Ύδρα, να τα παραδώση στην Επαναστατική Έπιτροπή, ή όποια θα έστειλε έπειτα το Στόλο αυτό στο Ναυπλίον να διατά τον Καποδιστρια!

Κυβερνήτης της κορβέτας «Σπένται» την έποχή εκείνη ήταν ό Κιννασιτικός Κατάρης. Ο Μιαούλης πού άναηρηόθησε πιά άρχηγός της κίνηματις έλάσε μέσα στη φρεγάτα «Ελλάδα» τον ένδοξο πνευροκίνη και πού έκανε τις κολακευτώτερες προτάσεις για να τον πάρη με το κίνημα. Μεταίσις όμως. Ο άνδρειος Ψωριαός ήταν φανατικός όπαδός του Ρωσικού κόμηματος και άροστειμένους στον Καποδιστρια. Άνήθηκε λοιπόν ό Κανόρης κατηγορηματικά να παραδώση το κορβι του στην Επανάστασι, με έβραλο τέλος στη συνωμωσία δίνοντας το χέρι του στην πολιο του συμπολεμότη:

— Γιά σου, καπετάν Άντρέα! τι ό ελεπ.

Άν και συγκαμνέμους από τη σπείρα αυτή του Κανόρη, ό Μιαούλης «προς το θεούλιον» διάταξε τους ναύτις του να τον συλλάβωσιν. Όταν πού Κανόρης έπροχώρησε στη σκάλα της φρεγάτας, για να κατεβή στη βάρκα του, βέβηκε περιμυκλωμένους από τριάντα άροστειμένους επαναστάτες οι όποιοι τον συνέλαβαν. Ο Κανόρης έκατογέλασε πνιρό και άποδούρησε το άποσπασμα χωρίς να πη λέξη. Έπειτα ό Μιαούλης διάταξε με φρεγά από Ύδραίους ναύτις να καταλάβωσιν το κορβί του Κανόρη.

Όταν ό Καποδιστριας έμαθε το προεξικόπημα αυτό, έμεινε κατάπληκτος. Όπως λέγει ό ιστορικός Εδαγγελίδης, ό Κυβερνήτης έννοιασε μεγάλη ταραχή στην ψυχή του. «Αι εκφράσεις και ή συμπεριφορά ατιού ένέπαινον τον άγριον πόθον προσωπικής εκδικήματις επικαλεσθή δε νόμους και δικαιαστήνη, όπως καταδικασθώσιν εις θάνατον οι ήγήτορες της Άντιπολιτεύσεως! Τους Ύδραίους έθέσπει ως στίγες βυρβόλων και πειροβάν, οι όποιοι προεβαλλον την έξουσίαν ατιού, διότι ειχε κλεισίσι εις ατιούς την όδδν του κικουρογμήματος και της λιπνοσέως. Τούτου δ' έννεκα ό Ιω. Καποδιστριας έδύλωσε ότι σκοπών ειχε να πλεύη δια του άιγαίου των έχθρών του την έστειαν έκείνη της άποστασίας!»

Άνδρέας Μιαούλης

Ο Καποδιστριας έζήτησε τη συνδρομή του Ρώσου Ναύαρχου Ρίσιονο, ό όποιος έλάσε άμέσως στον επαναστατημένο Πόρο. Συγγρόνος ό Κυβερνήτης έστειλε στον Πόρο διά έρηα: ένα τάγμα Πεζικού, 200 ίππεις υπό τον Δημ. Καλλέργη και ίσχυρο σώμα άνάκτων.

Ο Ρωσικός Στόλος, διαν έφθασε στον Πόρο, άγνωστέλιμνη έπιδικητικώς άπέναυτο του Έλληνικού Σέ λίγο έφθασαν στην άνευροκίνη Πελοποννησιακή παραλία (στο λεγόμενο Γαλατά) τα στρατεύματα του Καποδιστρια.

Ο Ρώσος Ναύαρχος όρισε την 29η Ιουλίου για την όριστική έπίθεσι εναντίον των επαναστατών. Τα Ρωσικά κανόνια με σύντομο πύθ, ό' άπαρολοοίσαν τους επαναστάτες κ' έτσι τα Κυβερνητικά στρατεύματα θα έβρισαν καιρό να κατερθών από τα όψώματα του Γαλατά, να πείρουν τα ορχά νερά του πορθμού και να κικρισθών το μικρό φορτίο του Πόρου.

Τό σχέδιο τοσού άπέτυχε από την έρηα γιατί ό δικικητής του τάγματος των Έπιλέκτων Διαμνητών, καια την κρίσιμη στιγμή έχασε το θάρρος του. Η Επίθεση όμως από θαλάσσις έπέτυχε τελείως. Δύο Ρωσικά πολεμικά προεβαλλον το Φροούριο του Πόρου, όνο άλλα έτυπώσαν τις Έλληνικές κορβέτες, πού ήταν πλοία παλιά και μακώς όπλισμένα.

Η μάχη εκράτησε μία όρα. Η Ρωσικώς μπόμπε, έτίναξαν στον άέρα τις «Σπέτσες» και σχεδόν βρούβαν μια άλλη κορβέτα. Το άποτέλεσμα αυτό έκανε βαθεία έντύπασι στο Μιαού-

